

„Stavíme nový dům...“

První kroky ke vzdělávacímu programu pro budoucí šesté ročníky 2017/2018

Proč?

Co?

Jak?

Východiska:

- ✿ Filosofie projektu „Stavíme nový dům pro šestky“, vychází z **vize** projektu „Pomáháme školám k úspěchu“: **Každý žák se učí naplno a s radostí.**
- ✿ **Předpokládáme**, že učení je organizováno tak, že děti bude bavit, že každý žák bude nacházet svou příležitost k seberealizaci, bude nacházet podporu jak od svých spolužáků, tak od svých učitelů a také rodičů.
- ✿ Projekt bude zajištěn maximální spoluprací týmu učitelů. Na tým, respektive dva týmy, bude kladena velká **plánovací a realizační odpovědnost.**
- ✿ Kromě pravidelného vyučování ve třech školních dnech, bude ve dvou dnech **organizováno vyučování skupinou učitelů**, která nebude tento den učit v jiném ročníku.
- ✿ Jeden den bude zaměřen na **přírodovědné předměty**, matematiku, přírodopis, zeměpis, fyziku a svět práce – technické činnosti a pěstitelství. Druhý den bude sestaven z předmětů **společensko-vědních a českého jazyka**: český jazyk, dějepis, výchova k občanství a zdraví, výtvarná výchova. V tyto dva dny bude umožněno, aby učitelé plánovali výuku v **různě dlouhých blocích**. Tyto bloky střídaly v jednotlivých třídách, a to buď v jednom vyučovacím dni neb např. v třídením cyklu.
- ✿ Významnou součástí tohoto dne mohou být i **projekty**. Očekáváme, že může docházet i k mezipředmětové spolupráci učitelů. Jedná se například o **propojení dvou** (nebo i více) **předmětů** přírodopis-zeměpis, dějepis-výchova k občanství, apod. Toto propojení v různou část školního roku se může měnit. Například, zatím, co na začátku roku bude spolupracovat učitel zeměpisu s přírodopiscem, v jiné části roku může spolupracovat s matematikem. Pro tyto dny musí být v ročníku **zajištěn minimální počet učitelů**, aby mohlo docházet i k párové výuce, k propojování větších skupin dětí a podobně. Minimální počet učitelů pro tento den jsou 4 učitelé, optimum je 5 na tři šesté třídy.

Co může jiná organizace vyučování způsobit:

- ✿ Učitelé mohou promýšlet **jinou kvalitu cílů učení**, než které by si stanovovali pro 45 minutovou vyučovací hodinu.
- ✿ Dopad změny organizace výuky a zejména stanovování nové kvality cílů, by měla mít dopad především na učení žáků, na jejich vnitřní motivaci a třeba i další směřování, rozvoj: **„Každý žák má talent a my mu jej pomáháme objevovat“.**
- ✿ **3xS**, tedy **Společné** plánování učitelů a jejich příprava na vyučování, **Společné** učení a **Společné** vyhodnocování dopadů učení, umožní nejen spolupráci učitelů a promýšlení výuky, ale také rozpoznávání toho, zda učení žáků opravdu nastalo a jestli, to čeho se žáci aktivně účastnili, mělo dopad na jejich poznání, dovednosti, ale i individualizaci učení.
- ✿ **Odpovědnost je na každém.** Každý žák, ale i učitel může **získat pouze tolik, kolik sám do projektu, učení ... vloží.**

- ✿ Každý člověk k tomu, aby se mohl učit, potřebuje **zpětnou vazbu**.
- ✿ Spolupráce učitelů a spolupráce žáků bude mít dopad na **školní kulturu = třídní / ročníkové klima a třídní / ročníková kultura**.
- ✿ **Významné jsou vztahy mezi žákem, učitelem a rodiči**, které by měly být otevřené, s respektem a vzájemnou úctou.
- ✿ K plánování a realizaci toho, co žáci prožívají, k rozvíjení jejich dovedností, znalostí a osobnosti, **využívají učitelé metody a formy kritického myšlení, badatelsky orientovaného vyučování (BOV)**, ale také **typologii osobnosti MBTI**. Učitelé spolupracují s podpůrnými profesemi školy (ŠPP – školní poradenské pracoviště, psycholog, speciální pedagogové, asistenti pedagoga ...).
- ✿ Třídní a ročníkové klima je ovlivněno **třídními ročníkovými a školními rituály a tradicemi**.
- ✿ Třídní učitelé společně se žáky (třída, třídní samospráva, jednotliví žáci) a dalšími učiteli, promýšlí v průběhu roku takové aktivity, které mají vazbu na **rozvoj pozitivních vrstevnických vztahů**. Učí děti vzájemné pomoci, spolupráci, poznání s využitím prestižního vzdělávacího programu: Mezinárodní ceny vévody z Edinburgu - DoFe - <http://www.dofe.cz/>.
- ✿ V průběhu 6. ročníku **by mohli šestáci zažít** v září „adapták“, v říjnu až listopadu třídní akci/výpravu, s cílem upevnit partu třídy, kolem pololetí třídní nebo ročníkovou zimní lyžařskou/sněhovou výpravu, v jarních měsících (duben-květen) by mohl probíhat ročníkový vícedenní projekt a školní rok bude ukončen výjezdem celého ročníku na Týdnu sportů, turistiky a objevů.

Na co nezapomínat:

- ✿ Kdo chce **dostávat**, musí také **dávat**.
- ✿ Kde je **zájem**, tam je i **učení**.
- ✿ **Vlastník učení je dítě**.
- ✿ **Učitel je moderátor** procesu = každý žák něco ví, každý má své otázky i AHA.
- ✿ Žák musí pochopit, k čemu to, co se učí, se mu **v životě může hodit**. Tedy, že to, co se učí je smysluplné.
- ✿ Motivace žáka k učení souvisí s jeho **vlastní zkušeností**.
- ✿ **Vnitřní motivace vzniká tam, kde nás to baví**. Respektive, když **děláme věci**, které nás baví, **kterým rozumíme a které nám dávají smysl**.
- ✿ **Vnitřní motivace** = smysl – autonomie - možnost dosáhnout mistrovství - mít skupinu lidí, do které patřím – mít vášeň - ...
- ✿ Nejlépe se učí ten, který, ač v lehkém diskomfortu, je v **zóně svého nejbližšího rozvoje**.
- ✿ Pocit zásadního **ohrožení** může demotivovat.
- ✿ Důležité je budování **vzájemných vztahů** mezi všemi aktéry = přátelství, dobrodružství, spolupráce.
- ✿ **S měnící se společností** bude čím dál větší význam školy při budování sociálních vazeb. Děti v minulém století měly hezčí dětství, než současné děti, které velmi často ovlivňuje výkon a tím ztrácí své dětství. Děti si mají užívat a prožívat dětství.
- ✿ Každý si v životě musí **zažít neúspěch**. Každý se učí **zvládat neúspěch**.
- ✿ Výuka v blocích umožňuje, aby každý žák měl **dostatečný prostor pro své učení**, pro spolupráci s druhými, pro komunikaci, aby plnil úkol podle svého typu osobnosti, aby výuka probíhala i mimo lavice a podobně.
- ✿ Každý **třídní učitel** by měl mít možnost každý týden **mluvit s každým žákem** alespoň 2 minuty.

Co může jiná organizace vyučování způsobit? Učitelé mohou promýšlet jinou kvalitu cílů učení, než které by si stanovovali pro 45 minutovou vyučovací hodinu. Plánování má vazbu na maximální spolupráci týmu učitelů. Na tým, respektive dva týmy, bude kladena velká plánovací a realizační odpovědnost. Následující tabulky představují různou formu organizace vyučování.

Poznámka k legendě: čísla označují základní časovou dotaci předmětu v „předmětovém“ dni.

Organizační varianty:

Společensko-vědní den + Český jazyk:

Varianta 1 - klasický rozvrh

1	2	1	2
2	2	1	1
3	1	2	1
4	1	2	2
5	2	1	2
6	2	1	2
	6.A	6.B	6.C

Legenda:

1	Dějepis
1	Výchova k občanství a zdraví
2	Výtvarná výchova
2	Český jazyk a literatura

Varianta 2 - blokové vyučování při spojení dvou tříd

1	2	1	2
2	2	1	1
3	1	2	1
4	1	2	2
5	2	1	2
6	2	1	2
	6.A	6.B	6.C

1	1	1	2
2	1	1	2
3	1	1	2
4	1	1	2
5	2	2	1
6	2	2	1
	6.A	6.B	6.C

1	1	2	1
2	1	2	1
3	2	1	2
4	2	1	2
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Varianta 2 - blokové vyučování v jednotlivých třídách

1	2	1	1
2	2	1	1
3	2	1	1
4	2	1	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

1	1	1	2
2	1	1	2
3	1	1	2
4	1	1	2
5	2	2	1
6	2	2	1
	6.A	6.B	6.C

1	1	2	1
2	1	2	1
3	2	1	2
4	2	1	2
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Varianta 3 - bloková výuka 3 hodinový model

1	2	1	2
2	2	1	1
3	2	1	1
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

1	2	1	2
2	2	1	1
3	2	1	1
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Varianta 3 - doplnění hodin UP

1	2	1	1
2	2	1	1
3	1	2	1
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Varianta 4 bloková výuka u předmětů s menší časovou dotací v plánovaném dni

1	1	1	2
2	1	1	2
3	1	1	2
4	2	2	1
5	2	2	1
6	2	2	1
	6.A	6.B	6.C

1	2	1	1
2	2	1	1
3	2	1	1
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Varianta 5 viz Varianta 3 samostatně

1	2	1	1
2	2	1	1
3	1	2	1
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Legenda:

1	Dějepis
1	Výchova k občanství a zdraví
2	Výtvarná výchova
2	Český jazyk a literatura

Varianta 6 - předmětový celodenní projekt jednotlivých tříd nebo dvou tříd společně s navazující kombinací Varianty 4

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

Varianta 7 - celodenní ročníkový projekt

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

Legenda:

1	Dějepis
1	Výchova k občanství a zdraví
2	Výtvarná výchova
2	Český jazyk a literatura

Přírodovědný den:

Varianta 1 - klasický rozvrh

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

Legenda:

1	Zeměpis
1	Fyzika
2	Přírodopis
2	Matematika
???	Svět práce - pěstitelství, technické činnosti - polytechnické činnosti

Varianta 2 - blokové vyučování při spojení dvou tříd

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

Varianta 2 - blokové vyučování v jednotlivých třídách

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

Varianta 3 - bloková výuka 3 hodinový model

1	2	1	2
2	2	1	2
3	2	1	2
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

1	2	1	2
2	2	1	2
3	2	1	2
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Varianta 3 - doplnění hodin UP

1	2	1	2
2	2	1	2
3	1	2	1
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Varianta 4 bloková výuka u předmětů s menší časovou dotací v plánovaném dni

1	1	2	1
2	1	2	1
3	1	2	1
4	2	1	2
5	2	1	2
6	2	1	2
	6.A	6.B	6.C

1	2	1	2
2	2	1	2
3	2	1	2
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Varianta 5 viz Varianta 3 samostatně

1	2	1	2
2	2	1	2
3	1	2	1
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Legenda:

1	Zeměpis
1	Fyzika
2	Přírodopis
2	Matematika

??? Svět práce - pěstitelství, technické činnosti - polytechnické činnosti

Varianta 6 - předmětový celodenní projekt jednotlivých tříd nebo dvou tříd společně s navazující kombinací Varianty 4

1	2	1	2
2	2	1	2
3	2	1	2
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

1	2	1	2
2	2	1	2
3	2	1	2
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

1	2	1	2
2	2	1	2
3	2	1	2
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

Varianta 7 - celodenní ročníkový projekt

1	2	1	2
2	2	1	2
3	1	2	1
4	1	2	1
5	1	2	1
6	1	2	1
	6.A	6.B	6.C

1			
2			
3			
4			
5			
6			
	6.A	6.B	6.C

Legenda:

1	Zeměpis
1	Fyzika
2	Přírodopis
2	Matematika

??? Svět práce - pěstitelství, technické činnosti - polytechnické činnosti

Poznámka k legendě: čísla označují základní časovou dotaci předmětu v „předmětovém“ dni.